

Avdelning för Kunskapsstyrning för
socialtjänsten
Anna Lindskog
Anna.lindskog@socialstyrelsen.se

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

Socialstyrelsens yttrande över promemorian Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning

Landsbygds- och infrastrukturdepartementets diarienummer LI2024/00083

Socialstyrelsen har avgränsat yttrandet till frågor som berör myndighetens verksamhetsområde samt till sådana frågor som berör socialtjänstens målgrupper och personer som står utanför bostadsmarknaden.

Socialstyrelsens sammanfattande bedömning

I promemorian behandlas förslag från tidigare utredning gällande kommunala hyresgarantier för barnfamiljer, kommunala bostadsförmedlingar, tydligare koppling mellan kommunalt bostadsförsörjningsansvar och kommunala markanvisningar, förslag om mellankommunal samordning samt att i bostadsförsörjningslagen ersätta ”riktlinjer” med ”handlingsplan”.

I enlighet med tidigare lämnat yttrande med dnr 13998/2022-1 över betänkandet Sänk tröskeln till en god bostad (SOU 2022:14) anser Socialstyrelsen att förslagen som läggs kommer att underlätta inträde på bostadsmarknaden. Förslagen är dock långt ifrån tillräckliga för att komma till rätta med de strukturella problem som finns inom bostadsförsörjningen och som orsakar att människor ställs utanför bostadsmarknaden.

Socialstyrelsen tillstyrker följande förslag

5.3 Från kommunal riktlinje till kommunal handlingsplan

I likhet med tidigare lämnat yttrande tillstyrker Socialstyrelsen att benämningen ”kommunala riktlinjer för bostadsförsörjningen” ska ersättas med ”kommunal handlingsplan för bostadsförsörjningen”. Socialstyrelsen tillstyrker även att uttrycket ”insatser” ska ersättas med ”åtgärder”.

4.2 Tydligare möjligheter till reservation och förturer

Socialstyrelsen är positiva till att det tydliggörs att en kommunal bostadsförmedling får reservera lägenheter för olika kategorier av sökande i kön eller använda ett förturssystem utan att det påverkar möjligheterna att ta ut köavgift. För ytterligare synpunkter se tidigare yttrande.

Socialstyrelsen tillstyrker delvis följande förslag

3.3 Obligatoriskt för kommuner att tillhandahålla hyresgarantier för barnfamiljer

Socialstyrelsen är, i likhet med tidigare yttrande, i huvudsak positiva till förslaget men anser som tidigare att det statliga stödet inte enbart ska omfatta barnfamiljer.

När det gäller konsekvenser av förslaget bedömer Socialstyrelsen fortsatt att förslaget kommer ha begränsad effekt i praktiken då kraven innebär att det kan vara svårt att kvalificera sig för bidraget. Vidare är en grundförutsättning för att kunna ställa hyresgarantier i kommuner att det finns eller skapas tillgång till hyreslägenheter med hyresnivåer som hushåll som står utanför bostadsmarknaden har råd med.

3.3.1 Sekretess till skydd för uppgifter om enskildas personliga förhållanden

Socialstyrelsen delar utredningens förslag i den del som gäller att sekretess ska gälla i ärenden om kommuners ställande av hyresgaranti för uppgifter om en enskilds personliga förhållanden. Myndigheten önskar dock en mer utförlig analys kring vilken sekretessnivå som ska gälla för uppgifterna. I promemorian saknas ett resonemang kring varför uppgifter gällande hyresgaranti inte behöver ha samma nivå av sekretess som uppgifter inom socialtjänsten. Detta trots att utredningen bedömer att ärenden om ställande av hyresgarantier typiskt sätt gäller integritetskänsliga uppgifter som i stort sett motsvarar ärenden som hanteras inom socialtjänsten.

Beslut om detta yttrande har fattats av avdelningschef Sabina Orstam. I den slutliga handläggningen har enhetschef Annika Eriksson deltagit. Utredaren Anna Lindskog har varit föredragande.

För Socialstyrelsen

Sabina Orstam

Anna Lindskog